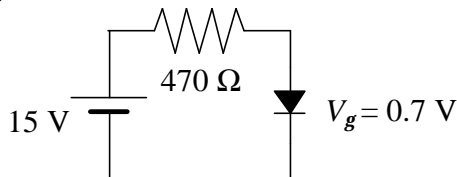

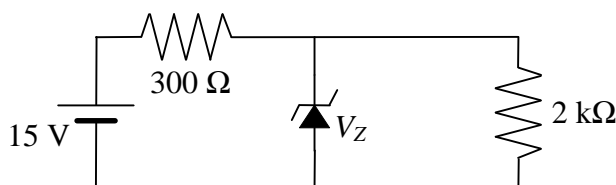
Introducció a l'electrònica i els circuits lògics

1. a) Quina és la intensitat, la tensió i la potència dissipada a la resistència de càrrega del circuit de la figura?
b) I si s'inverteix el díode?

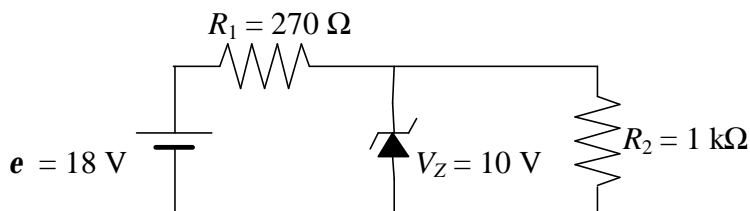

2. Diguen si el díode del circuit de la figura està treballant en la zona Zener i calculeu la intensitat que circula per cada resistència i el díode quan

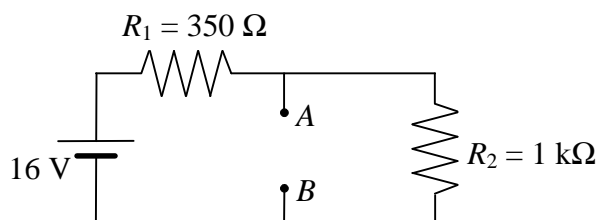
- a) $V_Z = 18 \text{ V}$
b) $V_Z = 10 \text{ V}$
c) $V_Z = 14 \text{ V}$

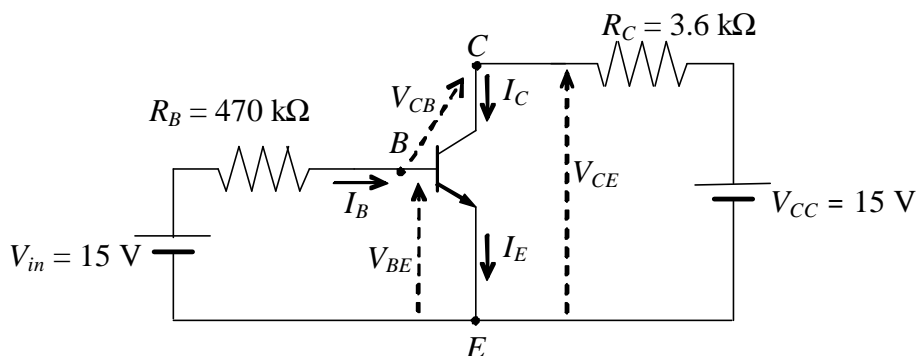
3. a) Quines són la intensitat, la tensió i la potència dissipada a les resistències i al díode del circuit de la figura?
b) Si la tensió de la font disminueix progressivament des de 18 fins a 0 V, per a quin valor el díode deixarà de conduir?

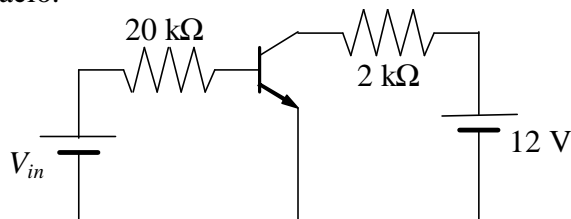
4. Calculeu la intensitat que circula per les dues resistències del circuit de la figura si entre els punts A i B hi connectem
- un díode ideal ($V_g = 0$) amb l'ànode (zona p) connectat en el punt B,
  - un díode ideal però amb l'ànode connectat en el punt A,
  - un díode Zener amb $V_Z = 6 \text{ V}$ i $V_g = 0.7 \text{ V}$ que té l'ànode connectat en el punt B,
  - el mateix díode de l'apartat c) però amb l'ànode connectat en el punt A,
  - un díode Zener amb $V_Z = 12 \text{ V}$ i $V_g = 0.7 \text{ V}$ que té l'ànode connectat en el punt B.

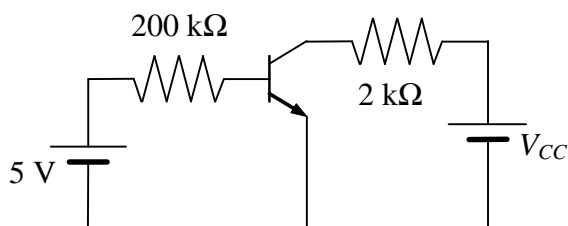
5. El transistor de silici del circuit de la figura té les característiques següents:
- La unió base-emissor es comporta com un díode amb una tensió llindar $V_g = 0.7 \text{ V}$.
  - En la regió activa té un paràmetre beta $\mathbf{b} = 100$.
  - La tensió col·lector-emissor en la regió de saturació és $V_{CEsat} = 0.2 \text{ V}$.
- a) Quines són les intensitats de base, col·lector i emissor, i les tensions base-emissor ($V_{BE} = V_B - V_E$), col·lector-emissor ($V_{CE} = V_C - V_E$) i col·lector-base ($V_{CB} = V_C - V_B$)?
 b) I si la tensió de la font connectada a la base fos $V_{in} = 30 \text{ V}$ en comptes de 15 V ?
 c) I si la tensió de la font connectada a la base fos $V_{in} = 0.5 \text{ V}$?
 d) I si, amb $V_{in} = 15 \text{ V}$, la resistència connectada al col·lector fos de $10 \text{ k}\Omega$ en lloc de $3.6 \text{ k}\Omega$?

6. El transistor de silici del circuit de la figura té els paràmetres característics $V_g = 0.7 \text{ V}$, $\mathbf{b} = 150$ i $V_{CEsat} = 0.2 \text{ V}$.
- a) Determineu les intensitats de base, col·lector, i emissor, i les tensions col·lector-emissor, col·lector-base i base-emissor quan $V_{in} = 1 \text{ V}$.
 b) Quins valors de V_{in} faran treballar aquest transistor en la zona de tall? Determineu I_B , I_C , I_E , V_{BE} , V_{CE} i V_{CB} en aquest cas.
 c) Ídem per a la saturació.

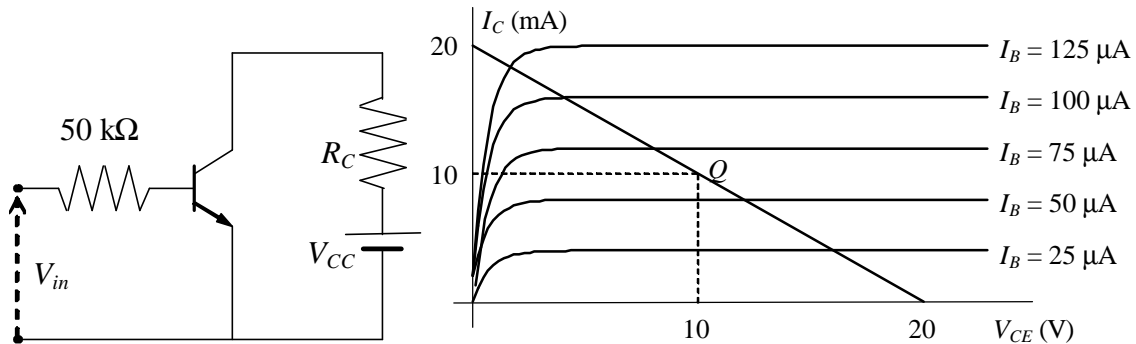
7. En el circuit de la figura tenim un transistor amb $V_g = 0.7 \text{ V}$, $\mathbf{b} = 100$ i $V_{CEsat} = 0.3 \text{ V}$. Trobeu els corrents de base i de col·lector quan
- a) $V_{CC} = 8 \text{ V}$
 b) $V_{CC} = 4 \text{ V}$

8. El circuit amplificador de l'esquerra té la recta de càrrega de la dreta.

a) Determineu els valors de V_{CC} , R_C i β

b) Si $V_g = 0.7$ V, quin valor de V_{in} fa que el punt de treball Q sigui l'assenyalat a la figura

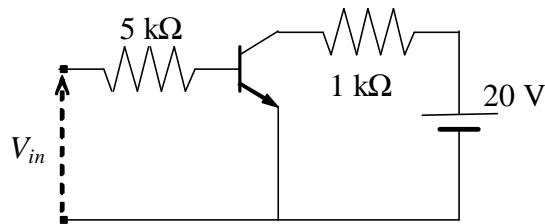
9. Sigui el transistor de la figura amb $V_g = 0.7$ V, $\beta = 100$ i $V_{CEsat} = 0.3$ V.

a) Quin és el valor de V_{CE} si el transistor està en la regió de tall?

b) Quin és el corrent de col·lector si $V_{CE} = 10$ V?

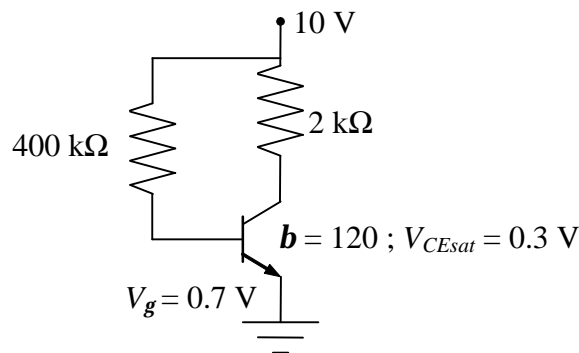
c) Determineu el valor mínim de I_B necessari per saturar el transistor.

d) Quins valors pot prendre V_{in} per tal que el transistor treballi a la zona activa?

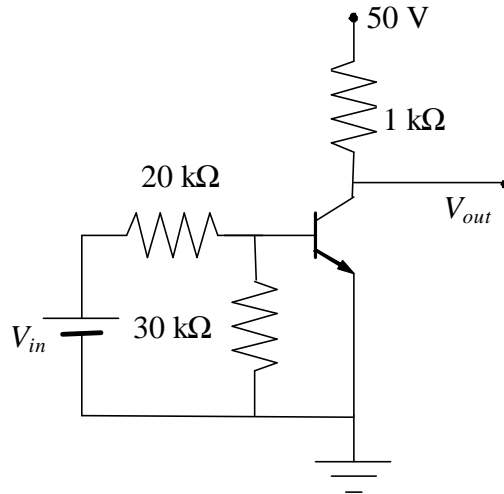

10. Quan les fonts de polarització d'un transistor en emissor comú són iguals es poden dibuixar com a la figura. Determineu totes les intensitats i tensions en aquest circuit.

(Pista: la resistència de 400 kΩ és com si estigués connectada a una $V_{in} = 10$ V)

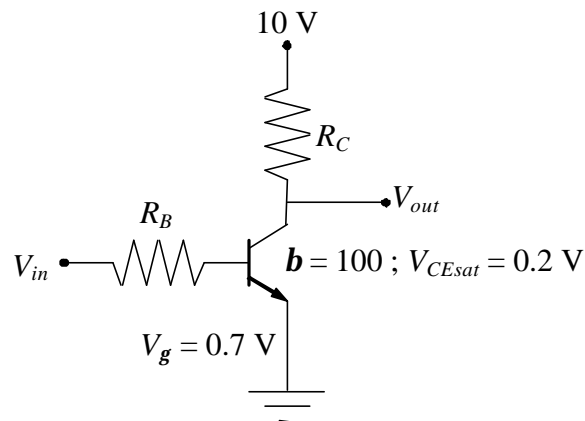

11. El transistor de la figura es caracteritza amb $V_g = 0.6 \text{ V}$, $\mathbf{b} = 100$ i $V_{CEsat} = 0.2 \text{ V}$. Per a quins valors de V_{in} el transistor treballa en la regió de tall? I en la de saturació? I en l'activa? Quins són els valors de V_{out} en cada cas?
(Pista: podeu substituir el circuit de l'entrada pel seu equivalent Thévenin)

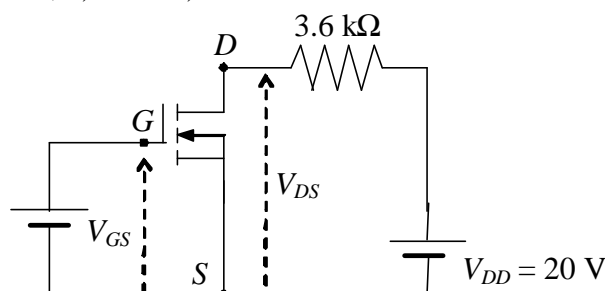

12. La tensió d'entrada del circuit de la figura pot fluctuar entre 5 V i 10 V.

- Quin valor ha de tenir R_B si volem una intensitat màxima d'entrada de 0.15 mA?
- Amb la R_B de l'apartat anterior determineu el valor mínim de R_C per què el transistor estigui en saturació per a valors de V_{in} compresos entre 5 V i 10 V.

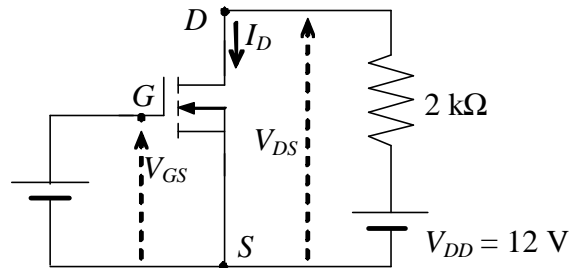
13. La figura mostra un circuit amb un transistor MOS d'enriquiment de canal n. Si els seus paràmetres característics són $V_T = 1 \text{ V}$ i $K = 0.125 \text{ mA}$, determineu I_D i V_{DS} quan V_{GS} és igual a: a) 0.5 V, b) 5 V i c) 16 V

14. Els paràmetres característics del MOS de la figura són $V_T = 2.5 \text{ V}$ i $K = 16 \text{ mA}$.

a) Quin valor de V_{GS} fa que $I_D = 4 \text{ mA}$.

b) Suposem ara que $V_{GS} = 6 \text{ V}$. Calculeu I_D , V_{DS} i digueu quina és la zona d'operació del transistor.

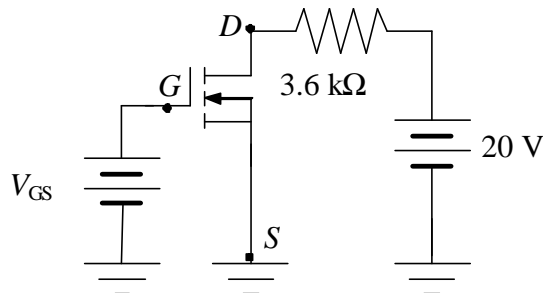

15. Quan $V_{GS} = 5 \text{ V}$, el MOS del circuit de la figura està en la regió de saturació (o activa) i $I_D = 1 \text{ mA}$. Si la seva tensió llindar és $V_T = 1 \text{ V}$, trobeu V_{DS} quan

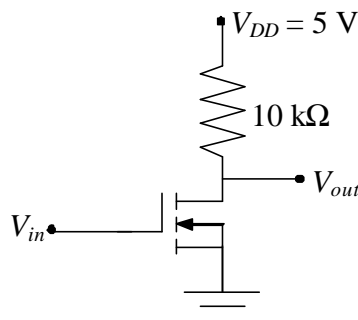
a) $V_{GS} = 0 \text{ V}$,

b) $V_{GS} = 5 \text{ V}$.

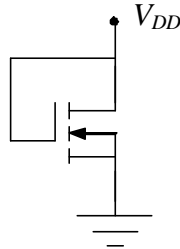
c) Si ara augmentem la resistència de drenador a $50 \text{ k}\Omega$ i mantenim $V_{GS} = 5 \text{ V}$, quan valdrà V_{DS} ?

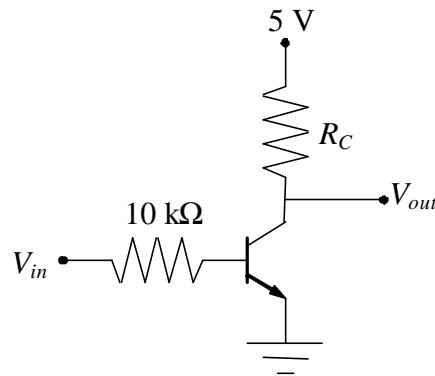
16. Els paràmetres característics del MOS de la figura són $V_T = 1 \text{ V}$ i $K = 0.04 \text{ mA}$. Determineu el potencial de sortida V_{out} , quan el d'entrada val 0 V i 5 V .

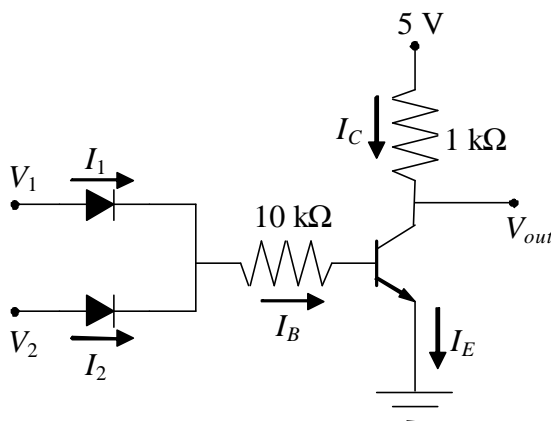
17. Determineu per a quins valors de V_{DD} el corrent I_D no és nul. Si $V_{DD} = 5\text{ V}$, quin és aquest valor? Considereu que els paràmetres característics del MOS són els de l'exercici anterior.

18. El transistor de la figura es caracteritza amb $V_g = 0.7\text{ V}$, $\beta = 100$ i $V_{CEsat} = 0.2\text{ V}$. Quin ha de ser el valor de R_C perquè el circuit actuï com a inversor quan V_{in} és un senyal impuls de 0 V o 5 V ?

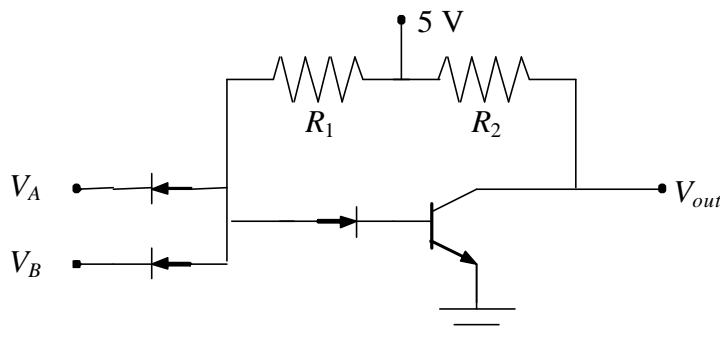

19. Els díodes del circuit de la figura tenen una tensió llindar de 0.7 V i els paràmetres característics del transistor són $V_g = 0.7\text{ V}$, $\beta = 100$ i $V_{CEsat} = 0.3\text{ V}$. Completeu la taula següent. A quina funció lògica correspon aquest circuit?

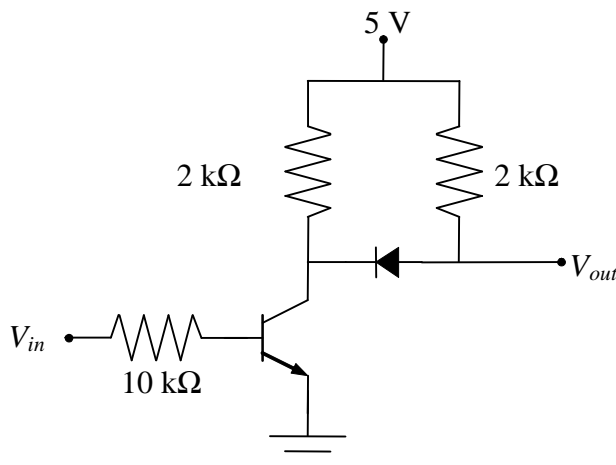
V_1	V_2	I_1	I_2	I_B	I_C	I_E	V_{out}
0 V	0 V						
0 V	5 V						
5 V	0 V						
5 V	5 V						

20. El circuit de la figura correspon a una porta lògica del tipus DTL (*Diode-Transistor-Logic*). Analitzeu qualitativament el circuit i digueu a quina funció lògica correspon.

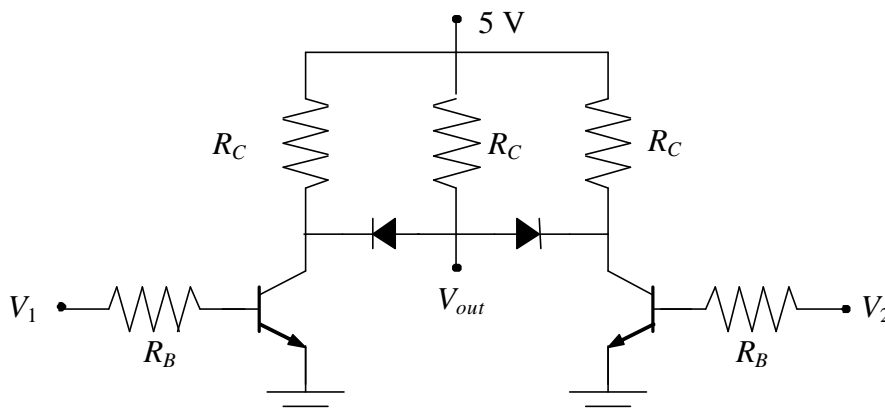

21. El díode del circuit de la figura té una tensió llindar de 0.7 V i els paràmetres característics del transistor són $V_g = 0.7$ V, $b = 100$ i $V_{CEsat} = 0.3$ V

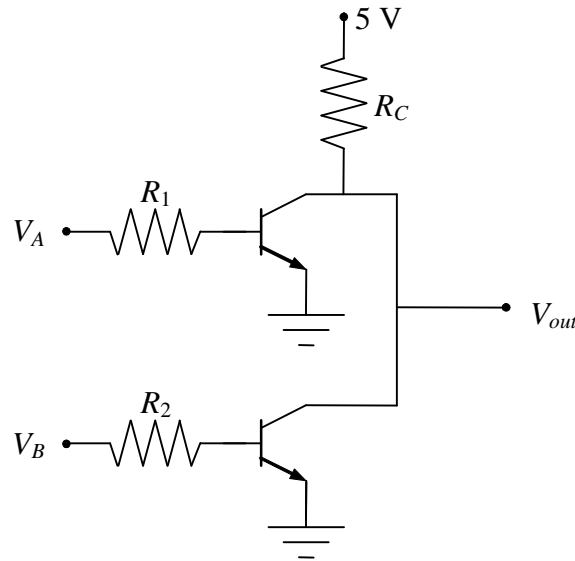
- a) Quin és el potencial de sortida V_{out} quan el potencial d'entrada és $V_{in} = 5$ V?
- b) Ídem considerant que $V_{in} = 0$ V.

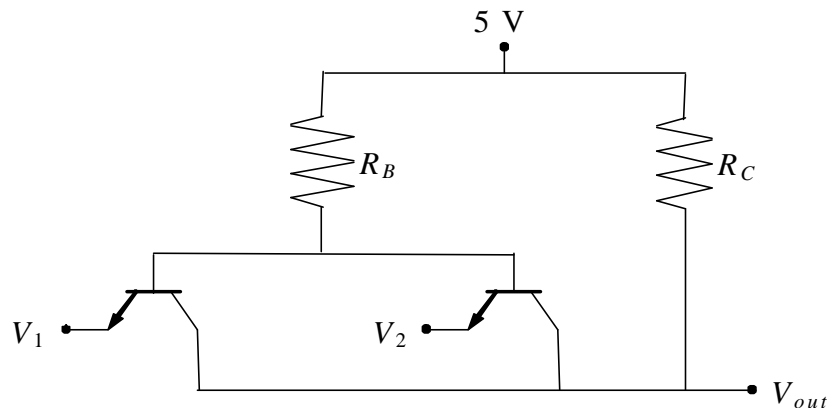
22. La tensió llindar dels díodes del circuit de la figura és de 0.7 V i els paràmetres característics dels transistors són $V_g = 0.7$ V, $b = 100$ i $V_{CEsat} = 0.3$ V. A quina porta lògica correspon el circuit de la figura si les tensions V_1 i V_2 poden ser de 0 V o 5 V? Raoneu la resposta i digueu els valors possibles de V_{out} si $R_C = 2$ kΩ i $R_B = 10$ kΩ. (Pista: tingueu en compte el problema 21)

23. El circuit de la figura correspon a una porta lògica del tipus RTL (*Resistor-Transistor-Logic*). Analitzeu qualitativament el circuit i digueu a quina funció lògica correspon.

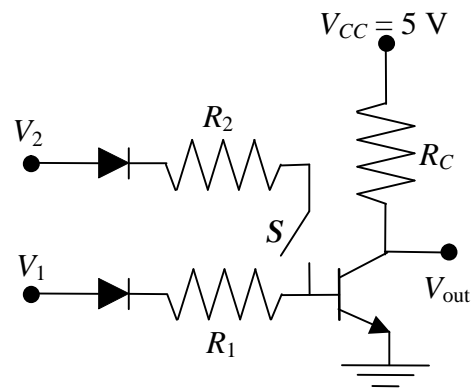

24. A quina porta lògica correspon el circuit RTL de la figura? Raoneu la resposta.

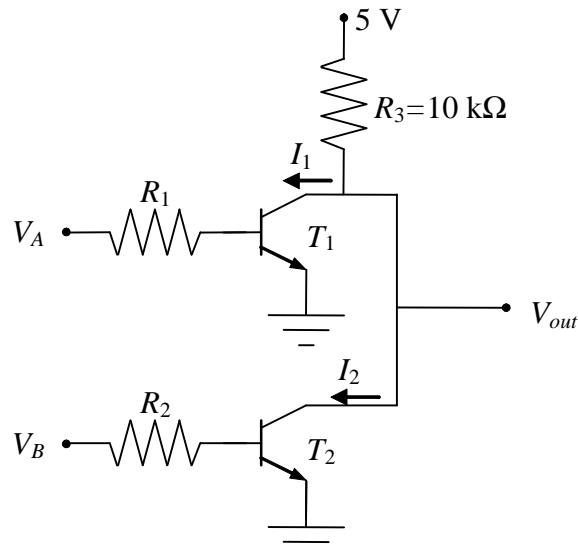

25. La tensió llindar dels díodes del circuit de la figura és $V_g = 0.7 \text{ V}$ i les característiques del transistor són $V_g = 0.7 \text{ V}$, $\mathbf{b} = 100$ i $V_{CEsat} = 0.3 \text{ V}$. Els valors de les resistències són $R_C = 10 \text{ k}\Omega$ i $R_1 = R_2 = 180 \text{ k}\Omega$.

- a) Si $V_1 = 5 \text{ V}$ i l'interruptor S està obert (com a la figura), quina és la tensió V_{out} ?
- b) Si tanquem l'interruptor S , digueu quins son els valors de la intensitat de base del transistor i de la tensió V_{out} quan
  - b1) $V_1 = 5 \text{ V}$ i $V_2 = 0$
  - b2) $V_1 = V_2 = 5 \text{ V}$
  - b3) Digueu, tot raonant la resposta, quina funció lògica implementa el circuit (amb S tancat)?

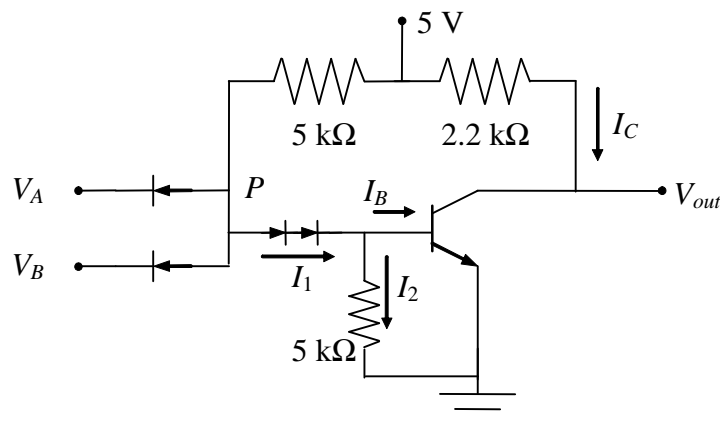
26. Considereu el circuit de la figura.

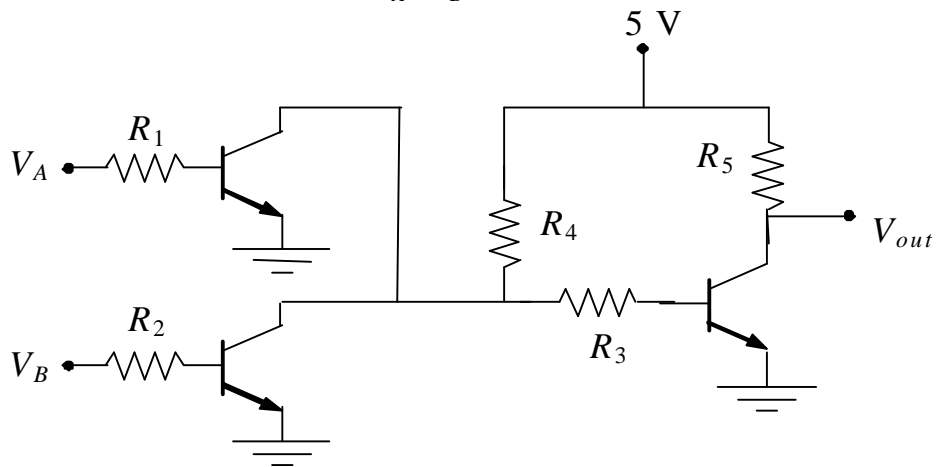
- Analitzeu qualitativament el circuit i digueu a quina funció lògica correspon, tot justificant-ne la resposta.
- Quan $V_A = V_B = 5\text{ V}$, els dos transistors ($V_\gamma = 0.7\text{ V}$, $V_{CEsat} = 0.2\text{ V}$, $\mathbf{b} = 100$) treballen en zona de saturació. Determineu I_1 i I_2 .
- Quin és el màxim valor de R_1 i R_2 per tal que tots dos transistors treballin en zona de saturació per $V_A = V_B = 5\text{ V}$?
- Substituïm el transistor T_2 per un MOSFET ($V_T = 1\text{ V}$). Determineu la constant característica K que té aquest transistor, sabent que quan $V_A = V_B = 5\text{ V}$ treballa en la zona òhmica i les intensitats I_1 i I_2 són les mateixes que a l'apartat b).

27. El circuit de la figura representa una porta lògica. Les característiques del transistor que en forma part són: $V_\gamma = 0.7\text{ V}$, $\mathbf{b} = 100$ i $V_{CEsat} = 0.3\text{ V}$, i pels díodes $V_\gamma = 0.7\text{ V}$.

- Determineu els valors de V_P , I_B i V_{out} quan almenys una de les entrades (A, B) es troba a l'estat 0. Raoneu la resposta.
- Si $V_A = V_B = 5\text{ V}$, calculeu V_P i els valors de les intensitats I_1 , I_2 , I_B , I_C .
- Digueu de quina porta lògica es tracta.

28. En el dispositiu de la figura els valors de les tensions V_A i V_B es poden commutar entre 0 i 5 V. Construïu la taula lògica corresponent al circuit i digueu a quina porta correspon. En fer-ho digueu si passa corrent, i en quin sentit, a cadascuna de les resistències en funció dels valors de V_A i V_B .

Solucions dels problemes de la introducció a l'electrònica i els circuits lògics

1. a) 30.4 mA, 14.3 V i 0.435 W ; b) 0 A, 0 V i 0 W
2. a) no treballa a la zona Zener, $I_1 = I_2 = 6.52$ mA, $I_Z = 0$.
b) treballa a la zona Zener, $I_1 = 16.66$ mA, $I_2 = 0.5$ mA, $I_Z = 11.67$ mA
c) no treballa a la zona Zener, $I_1 = I_2 = 6.52$ mA, $I_Z = 0$.
3. a) $V_1 = 8$ V, $V_2 = V_Z = 10$ V, $I_1 = 29.63$ mA, $I_Z = 19.63$ mA, $I_2 = 10$ mA,
 $P_1 = 237$ mW, $P_2 = 100$ mW, $P_Z = 196$ mW
b) 12.7 V
4. a) $I_1 = I_2 = 11.85$ mA ; b) $I_1 = 45.7$ mA i $I_2 = 0$ mA ;
c) $I_1 = 28.57$ mA i $I_2 = 6$ mA ; d) $I_1 = 43.7$ mA i $I_2 = 0.7$ mA ;
e) $I_1 = I_2 = 11.85$ mA
5. a) $I_B = 30.4$ μ A, $I_C = 3.04$ mA, $I_E = 3.07$ mA, $V_{BE} = 0.7$ V, $V_{CE} = 4.06$ V i $V_{CB} = 3.36$ V
b) $I_B = 62.3$ μ A, $I_C = 4.10$ mA, $I_E = 4.16$ mA, $V_{BE} = 0.7$ V, $V_{CE} = 0.2$ V i $V_{CB} = -0.5$ V
c) $I_B = I_C = I_E = 0$, $V_{BE} = 0.5$ V, $V_{CE} = 15$ V i $V_{CB} = 14.5$ V
d) $I_B = 30.4$ μ A, $I_C = 1.48$ mA, $I_E = 1.51$ mA, $V_{BE} = 0.7$ V, $V_{CE} = 0.2$ V i $V_{CB} = -0.5$ V
6. a) $I_B = 15$ μ A, $I_C = 2.25$ mA $\approx I_E$, $V_{BE} = 0.7$ V, $V_{CE} = 7.5$ V i $V_{CB} = 6.8$ V ;
b) $V_{in} \leq 0.7$ V, $I_B = I_C = I_E = 0$, $V_{BE} = V_{in}$, $V_{CE} = 12$ V i $V_{CB} = [(12 \text{ V}) - V_{in}]$;
c) $V_{in} > 1.49$ V, $I_B = (V_{in} - 0.7 \text{ V}) / (20 \text{ k}\Omega) > 39.3$ μ A, $I_C = 5.9$ mA, $I_E = (5.9 \text{ mA}) + I_B$,
 $V_{BE} = 0.7$ V, $V_{CE} = 0.2$ V i $V_{CB} = -0.5$ V
7. a) $I_B = 21.5$ μ A, $I_C = 2.15$ mA ; b) $I_B = 21.5$ μ A, $I_C = 1.85$ mA
8. a) $V_{CC} = 20$ V, $R_C = 1 \text{ k}\Omega$ i $\beta = 160$; b) $V_{in} = 3.8$ V
9. a) 20 V ; b) 10 mA ; c) 0.2 mA ; d) $0.7 \text{ V} \leq V_{in} \leq 1.685$ V
10. $V_{BE} = 0.7$ V; $I_B = 23$ μ A, $I_C = 2.8$ mA; $V_{CE} = 4.4$ V
11. tall: $V_{in} \leq 1$ V i $V_{out} = 50$ V ; saturació: $V_{in} > 11$ V i $V_{out} \leq 0.2$ V ;
activa: $1 \text{ V} < V_{in} < 11$ V i $V_{out} = (55 \text{ V}) - 5V_{in}$
12. a) $R_B = 62 \text{ k}\Omega$; b) $R_C > 1.42 \text{ k}\Omega$
13. a) 0 mA i 20 V ; b) 1 mA i 16.4 V ; c) 4.8 mA i 2.6 V
14. a) 4.27 V ; b) 5.7 mA, 0.63 V, zona òhmica
15. a) 20 V ; b) 16.4 V ; c) 0.77 V
16. 5 V i 1.92 V
17. $V_{DD} > 1$ V, $I_D = 0.32$ mA
18. $R_C > 111.6 \Omega$
19. NOR

V_1	V_2	I_1	I_2	I_B	I_C	I_E	V_{out}
0 V	0 V	0 mA	0 mA	0 mA	0 mA	0 mA	5 V
0 V	5 V	0 mA	0.36 mA	0.36 mA	4.7 mA	5.06 mA	0.3 V
5 V	0 V	0.36 mA	0 mA	0.36 mA	4.7 mA	5.06 mA	0.3 V
5 V	5 V	0.18 mA	0.18 mA	0.36 mA	4.7 mA	5.06 mA	0.3 V

20. NAND

21. a) $V_{out} = 1 \text{ V}$; b) $V_{out} = 5 \text{ V}$

22. NOR

V_1	V_2	V_{out}
0 V	0 V	5 V
0 V	5 V	1 V
5 V	0 V	1 V
5 V	5 V	1 V

23. NOR

24. AND

25. a) 0.3 V ; b1) 0.02 mA i 0.3 V ; b2) 0.04 mA i 0.3 V ; b3) NOR

26. a) NOR ; b) $I_1 = I_2 = 0.24 \text{ mA}$; c) $R_{1\text{Max}} = R_{2\text{Max}} = 1791.7 \text{ k}\Omega$; d) $K = 0.3 \text{ mA}$.

27. a) $V_P = 0.7 \text{ V}$ (díode en polarització directa), $I_B = 0$, $V_{out} = 5 \text{ V}$;

b) $V_P = 2.1 \text{ V}$, $I_1 = 0.58 \text{ mA}$, $I_2 = 0.14 \text{ mA}$, $I_B = 0.44 \text{ mA}$, $I_C = 2.14 \text{ mA}$ (saturació) ;

c) NAND.

28.

V_A	V_B	$I(R_1)$	$I(R_2)$	$I(R_3)$	$I(R_4)$	$I(R_5)$
0 V	0 V	0	0	$\neq 0$	$\neq 0$	$\neq 0$
0 V	5 V	0	$\neq 0$	0	$\neq 0$	0
5 V	0 V	$\neq 0$	0	0	$\neq 0$	0
5 V	5 V	$\neq 0$	$\neq 0$	0	$\neq 0$	0

A	B	OUT
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	1

OR.